

Dosarul nr.390/1/2024

Raport de pe la 05.04.2024

Termen soluționare: 22.04.2024

Către

**ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII**

Subsemnatul, Av. Dorin Andronic din Baroul Suceava, cu sediul profesional în mun. Suceava, aleea Trandafirilor nr.10, bl.10, sc.B, et.1, ap.14, jud. Suceava, în spiritul și în scopul îndeplinirii misiunii sociale ale profesiei pe care o exercit (art.2 alin.2 din Legea nr.51/1995 - „Avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului.” și art.3 alin.2 din Codul deontologic al avocatului român - „Avocatul este garantul apărării cetățeanului față de excesele instituțiilor statului, precum și al păstrării echilibrului între interesul public al societății și interesul privat al cetățeanului.”), cât și din confraternitate profesională, formulez

MEMORIU

amicus curiae în legătură cu examinarea recursului în interesul legii promovat în temeiul art.514 și art.515 din NCPC de către Procurorul general al P.I.C.C.J., d-na Alex Florența, prin sesizarea P.I.C.C.J. cu nr.14791/5713/III/2023, pentru asigurarea unei practici judiciare unitare, RIL, care vizează următoarea problemă de drept:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.5 și art.20 din Legea nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, prestarea activității specifice, de reprezentare juridică, se poate realiza de către consilierii juridici, în calitatea lor de funcționari publici (în cazul unei autorități, instituții publice sau persoană juridică de drept public) sau de angajați cu contract individual de muncă (în cazul unei instituții sau a unei persoane juridice de drept public ori de drept privat), independent de înscrierea acestora în Tabloul profesional al Consilierilor Juridici ținut de Colegiile Consilierilor Juridici din România, sau, dimpotrivă, aceasta reprezintă o condiție sine qua non pentru desfășurarea activității specifice de reprezentare juridică”.

Prin sesizarea promovată, Procurorul general al P.I.C.C.J. solicită I.C.C.J.-ului pronunțarea unei hotărâri care să pună capăt divergențelor jurisprudențiale identificate prin două orientări diferite, contradictorii și diametral opuse, întrucât

incertitudinea jurisprudențială, este de natură să reducă încrederea justițiabililor în sistemul judiciar.

Au fost supuse discuției următoarele două orientări contradictorii și diametral opuse relevate în activitatea instanțelor judecătorești, după cum urmează:

1. Într-o primă orientare jurisprudențială – „dispozițiile art.5 și 20 din Legea 514/2003 nu impun consilierilor juridici, drept condiție pentru prestarea activității specifice, ca aceștia să fie înscrși pe Tabloul profesional al Consilierilor Juridici ținut de Colegiile Consilierilor Juridici din România.

– În consecință, instanțele care au adoptat aceasta orientare jurisprudențială au respins ca neîntemeiată excepția lipsei calității de reprezentant a persoanelor care au compărut în procese în calitate de consilier juridic, chiar dacă nu făceau parte dintr-un colegiu al consilierilor juridici și nici nu erau înscrși pe Tabloul profesional al consilierilor juridici”.

2. În cea de-a doua orientare jurisprudențială – „opinia contrară a instanțelor a fost în sensul că exercitarea profesiei de consilier juridic nu se poate realiza doar în virtutea numirii în această funcție sau în baza unui contract individual de muncă, ci este necesară, în prealabil dobândirea calității de consilier juridic, în condițiile Legii 514/2003 cu modificările și completările ulterioare și a Statutului profesiei de consilier juridic”.

„Instanțele au reținut dispozițiile art. 6 din Legea 514/2003, în temeiul cărora – consilierii juridici au drepturile și obligațiile prevăzute de lege potrivit **statutului profesional** și reglementărilor legale privind persoana juridică în serviciul căreia se află sau cu care are raporturi de muncă, coroborate cu dispozițiile art. 3 din Statutul profesional și cu aspectele reținute în Decizia 9 din 4 aprilie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept – paragraful 28”.

În concluzie, Procurorul general al P.I.C.C.J. a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțarea unei decizii în interesul legii, care să statueze faptul că exercitarea profesiei de consilier juridic și dobândirea titlului profesional de consilier juridic poate avea loc de către orice absolvent al unei facultăți de drept, doar în baza unui contract de muncă sau decizie de numire în funcție, fără a fi necesară înscrierea și apartenența la corpul profesional al consilierilor juridici - UCCJR, actualmente OCJR.

Întreaga motivare a sesizării Înaltei de Casație și Justiție de către Procurorul general al P.I.C.C.J. nu are suport juridic, admiterea sesizării în sensul solicitării formulate ducând la disoluția profesiei de consilier juridic!

Pentru clarificarea întregii problematice a organizării și exercitării profesiei de consilier juridic prin necesitatea și obligativitatea apartenenței la un corp profesional unitar al consilierilor juridici apreciez ca oportună următoarea analiză de ansamblu a

profesiilor de avocat și de consilier juridic, în vederea unei soluții legale și pertinente prin decizia ce urmează a fi pronunțată în recursul în interesul legii în cauza ce formează obiectul dosarului 390/1/2024.

EVOLUȚIA AVOCATURII ÎN ROMÂNIA
(avocat - avocat jurisconsult - jurisconsult - consilier juridic)

„1. Organizarea profesiei de avocat s-a realizat pentru prima dată în România prin Legea din 6 decembrie 1864 pentru constituirea corpului de avocați¹.

Legea prevede înscrierea avocaților în tabloul avocaților județului, întocmit de consiliul de disciplină (art.3).

În capitala fiecărui județ unde numărul avocaților înscriși în tablou este de cel puțin 10 se formează câte un consiliu de disciplină (art.6). Consiliul de disciplină și decanul acestuia sunt aleși de avocați (art.7). În județele în care numărul avocaților este mai mic, atribuțiile consiliului de disciplină sunt îndeplinite de tribunal.

Terminologia utilizată de lege pentru ordinul avocaților este aceea de „corpul de avocați” (art.8), cu sensul de avocații înscriși în tabloul avocaților.

Expresia are un sens larg (totalitatea avocaților din România) și un sens restrâns (totalitatea avocaților înscriși în tabloul unui județ).

S-a creat, prin lege, ordinul avocaților din România, sub denumirea de „Corpul de avocați”. Înființarea acestuia se face prin lege și el include obligatoriu toți avocații.

Ordinul profesional al avocaților cunoaște numai o organizare teritorială (corpurile de avocați cuprinzând toți avocații înscriși în tablou într-un județ), iar nu și o organizare națională.

Corpurile județene de avocați sunt conduse de organe alese, cu excepția cazului în care, din cauza numărului mic de avocați, nu se constituie organe alese, ci atribuțiile acestora sunt exercitate de instanțele judecătorești. Corpurile de avocați din județe nu au personalitate juridică.

2. Prin Legea din 12 martie 1907 pentru organizarea corpului de avocați², structurile teritoriale ale ordinului avocaților dobândesc personalitate juridică.

Conform legii, exercitarea profesiei de avocat se face de persoane înscrise în tabloul avocaților (art.1), fiind interzis oricărei persoane care nu are calitatea de avocat să aibă un birou de avocatură (art.31).

Denumirea utilizată continuă să fie cea de „corpul avocaților”, iar corpul avocaților din fiecare district este persoană juridică (art.35). Numai în sens restrâns corpurile avocaților (la nivel teritorial) sunt persoane juridice, iar nu și în sens larg (totalitatea avocaților din România).

Ca dispoziții tranzitorii și finale, se prevede că toată averea prezentă a corpului de avocați din fiecare district urmând să aparțină de drept corpului de avocați devenit

¹ C. HAMANGIU, **Codul general al României**, vol. II - **Legi uzuale 1860-1900**, Editura Librăriei Leon Alcalay, București, 1900, p. 1426 și urm.

² Publicată în *Monitorul Oficial* nr.277 din 12 martie 1907

persoană juridică (art.35), că vor continua să funcționeze consiliile de disciplină existente la data intrării în vigoare a legii, până la expirarea termenului pentru care au fost alese (art.40) și că Legea din 6 decembrie 1864 se abrogă (art.92).

Se constată menținerea denumirii de „corp de avocați”, ca și existența în continuare doar a structurilor teritoriale, iar nu și a unei structuri naționale a ordinului avocaților.

Corpurile avocaților, care preexistau, dobândesc personalitate juridică, direct prin dispoziția legii.

3. Legea din 21 februarie 1923 pentru organizarea și unificarea corpului de avocați³ utilizează, ca sinonime, expresiile „corpul avocaților” (în sens restrâns, la nivel teritorial) și „baroul”.

Exercitarea profesiei de avocat se face de membrii corpului avocaților (art.1).

Corpul avocaților (baroul) din fiecare district este persoană juridică (art.55).

Sunt persoane juridice numai corpurile avocaților în sens restrâns (barourile), iar nu și corpul avocaților în sens larg.

Pentru prima dată, se înființează și o structură națională a ordinului avocaților.

Ca dispoziții tranzitorii și finale, se prevede că se mențin circumscripțiile barourilor corpului de avocați (art.119), abrogându-se în același timp legile contrare (art.123).

4. Conform Legii din 28 decembrie 1931 pentru organizarea corpului de avocați⁴, terminologia utilizată este aceea ce „corpul avocaților” sau „barou”, cu menținerea distincției între sensul larg și sensul restrâns al sintagmei „corpul avocaților”.

Avocații sunt înscrși în corpul avocaților (art.46) și numai avocații pot desfășura activități avocațiale (art.50 și art.67).

Corpul avocaților din fiecare barou este persoană juridică (art.149).

Ca dispoziții tranzitorii și finale, se mențin circumscripțiile barourilor (art.298), iar legile anterioare se abrogă (art.291).

5. Prin Decretul-Lege din 26 octombrie 1939 pentru numirea și funcționarea comisiunilor interimare la Uniunea avocaților și la Barourile avocaților din țară⁵, sunt dizolvate organele barourilor, fiind numite organe interimare de conducere de ministrul justiției (art.I), iar Legea din 28 decembrie 1931 este abrogată (art.II).

Barourile nu sunt suprimate. Sunt dizolvate organele alese de conducere ale acestora și înlocuite cu organe numite, care devin organele de conducere ale barourilor.

Barourile continuă să existe.

³ Publicată în *Monitorul Oficial* nr.231 din 21 februarie 1923

⁴ Publicată în *Monitorul Oficial* nr.301 din 28 decembrie 1931

⁵ Publicată în *Monitorul Oficial* nr.301 din 28 decembrie 1931

Măsura are un caracter politic, în vederea schimbării conducerilor alese ale profesiei de avocat cu oameni loiali regimului. Nu este în niciun fel afectată existența structurilor ordinului profesional al avocaților.

Singura terminologie utilizată este aceea de „barou”, fără a se mai regăsi și cea de „corpul avocaților”.

6. Legea nr.509 din 5 septembrie 1940 pentru organizarea Corpului de avocați din România⁶ utilizează sintagma „corpul de avocați” numai în sensul larg, de totalitate a avocaților din România (adică ordinul profesional), care se organizează prin organe profesionale (art.1).

Barourile sunt alcătuite din avocații din circumscripția respectivă (art.4) și sunt persoane juridice de drept public (art.6).

Ca dispoziții tranzitorii și finale, se prevăd alegerile pentru constituirea organelor locale ale corpului de avocați (art.291), organe interimare la conducerea barourilor (art.292) și abrogarea reglementărilor anterioare (art.300).

Legea menționează expres calitatea barourilor de persoane juridice de drept public.

7. Prin Legea nr.3 din 17 ianuarie 1948 pentru desființarea Barourilor și înființarea Colegiilor de Avocați din România⁷, barourile avocaților se desființază (art.1), iar în locul lor se înființază colegii de avocați pe județe, cu drepturile și obligațiile prevăzute în Legea nr.509 din 5 septembrie 1940 (art.2 alin.1). Colegiile de avocați sunt persoane juridice de drept public (art.2 alin.2).

Patrimoniul fostelor barouri trece de plin drept, prin efectul legii, asupra colegiilor de avocați înlocuitoare (art.3).

Avocații membri ai fostelor barouri trebuie să facă cerere de înscriere în noile colegii de avocați, care trebuie aprobate de organele de conducere ale profesiei (art.6 - art.12).

În mod tranzitoriu, organele de conducere ale colegiilor de avocați sunt numite de ministrul justiției, până la intrarea în vigoare a unei noi legislații privind profesia de avocat (art.4 și art.5).

Reglementările contrare în materie sunt abrogate (art.17).

Pentru prima dată, legiuitorul se pronunță în mod expres și radical, desființând structurile teritoriale existente ale ordinului avocaților (barourile).

Nu este vorba despre o suprimare pură și simplă, în locul acestora fiind înființate colegiile de avocați, tot cu personalitate juridică, succesoare universale și de plin drept, direct în temeiul legii, al vechilor barouri (cu privire la drepturile și obligațiile prevăzute de legislația avocaturii și la patrimoniul), cu unele excepții (organe interimare de conducere, obligativitatea reînscrierii avocaților).

⁶ Publicată în *Monitorul Oficial* nr.205 din 5 septembrie 1940

⁷ Publicată în *Monitorul Oficial* nr.15 din 17 ianuarie 1948

Justificarea acestor măsuri este exclusiv politică, de epurare a avocaturii și de înlocuire a conducerilor alese.

Oricât de radicală ar fi sub aspect juridic, ea nu are semnificația unei discontinuități juridice pentru ordinul profesional al avocaților și pentru structurile sale.

8. Conform Decretului nr.39/1950 privitor la profesiunea de avocat⁸, numai membrii colegiilor de avocați pot exercita profesiunea de avocat (art.2).

Colegiile de avocați au personalitate juridică (art.3).

Avocații din serviciile juridice ale instituțiilor de Stat din organizațiile economice sau întreprinderile Statului din cooperative și întreprinderi particulare, erau trecuți într-un tablou special al colegiului, și purtau titlatura de avocat jurisconsult.

*Astfel, prin acest act normativ, **profesia de avocat a dobândit două componente :***

- **avocatul care lucra ca independent** prin biroul colectiv de avocatură și
- **avocatul jurisconsult, angajat** ca salariat la instituțiile Statului precum și la alte persoane juridice.

Ambele categorii profesionale de avocați se supuneau regulilor profesiei de avocat și aparțineau Colegiului de avocați.

În mod tranzitoriu, organele de conducere existente își vor exercita atribuțiile până la constituirea noilor organe (art.68). Ca dispoziție finală, Legea nr.509 din 5 septembrie 1940 este abrogată (art.68).

Colegiile de avocați, cu personalitate juridică, rămân singura formă de structurare - la nivel teritorial - a ordinului avocaților, deoarece structura centrală este desființată, așa cum se va arăta mai jos.

9. Decretul nr.281/1954 pentru organizarea avocaturii în Republica Populară Română⁹ prevede existența colegiilor de avocați, ca organizații obștești, cu personalitate juridică (art.5).

Toți avocații sunt cuprinși în colegiul de avocați din respectiva circumscripție teritorială (art.7).

Cu câteva excepții, Decretul nr.39/1950 este abrogat.

Prin acest act normativ se reînființează structura centrală a ordinului avocaților din România.

În raport cu concepția juridică din epocă, nu se mai face vorbire de persoane juridice de drept public, ci de organizații obștești, cu personalitate juridică.

10. Decretul nr.143/1955 pentru organizarea Oficiilor juridice, schimbă titlatura profesională a avocatului jurisconsult în cea de jurisconsult.

⁸ Publicat în *Buletinul Oficial* nr.11 din 14 februarie 1950

⁹ Publicat în *Buletinul Oficial* nr.34 din 21 iulie 1954

Oficiile juridice înființate la nivelul instituțiilor și autorităților Statului, a întreprinderilor și a organizațiilor cooperatiste fiind îndrituite a reprezenta în instanță interesele acestora, de a acorda consultanță juridică, de a redacta și de a aviza pentru legalitate acte juridice.

În **Oficiile juridice** erau angajați licențiați în drept în **funcția de jurisconsult**, ce aveau în funcție de vechime în activitate, următoarele grade profesionale: jurisconsult stagiar, jurisconsult definitiv, jurisconsult principal, consilier juridic, consilier juridic principal, consilier juridic șef.

În cadrul instituțiilor și autorităților **se puteau înființa birouri sau direcții juridice** conduse de un șef de oficiu, șef de birou sau director, în funcție de volumul de muncă și complexitatea activităților.

Conform art.10 din Decret, **avocații din birourile colective de asistență juridică** puteau **reprezenta** în instanță instituțiile și autoritățile statului, întreprinderile și organizațiile cooperatiste (persoanele juridice) **numai în situația** în care acestea nu beneficiau de serviciile unui jurisconsult, sau în situații deosebite și **numai cu aprobarea** organului ierarhic superior al persoanei juridice în cauză.

Acest act normativ a instituit astfel, pentru prima dată, **organizarea avocaturii pe criteriul specializării profesionale**: avocații din birourile colective de asistență juridică prestau servicii juridice numai persoanelor fizice iar jurisconșulții numai persoanelor juridice.

Jurisconșulții erau organizați în fiecare județ în colective de jurisconșulți.

Conform art.13 din Decretul nr.143/1955 „**Colectivele de jurisconșulți vor funcționa în Colegiile de avocați**”.

Acest act normativ cu toate că a fracționat profesia de avocat, a perpetuat calitatea profesională de avocat și a jurisconșulților prin **apartenența profesională la Colegiile de avocați.**

11. Decretul-Lege nr.90/1990 privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România¹⁰ prevede că asistența juridică se exercită numai de avocați (art.2 alin.1), făcând referire la persoana fizică.

Avocatura se organizează și funcționează pe baza autonomiei profesiei (art.3 alin.1), fiind suprimată dependența administrativă față de Ministerul Justiției.

În fiecare județ și în municipiul București este constituit câte un barou (art.3 alin.3), cu personalitate juridică (art.3 alin.5).

Ca dispoziții tranzitorii, în legislația în vigoare expresia „colegiu de avocați” este înlocuită cu „barou”, iar Decretul nr.281/1954 este parțial abrogat.

De facto prin acest act normative **sunt abrogate orice alte dispoziții normative contrarii, sens în care se înțelege și abrogarea Legii nr.3 din 17 ianuarie 1948 pentru desființarea Barourilor și înființarea Colegiilor de Avocați din România, publicată în**

¹⁰ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.32 din 1 martie 1990

Monitorul Oficial cu numărul 15 din data de 17 ianuarie 1948, a Decretului nr.39/1950 și implicit și a Decretului nr.143/1955.

Rațiunea acestui act normativ nu a fost aceea de a se suprima ordinul avocaților sau de a crea unul nou, fără continuitate juridică. Dimpotrivă, cu menținerea continuității juridice a structurilor existente (avocați și juriconsulți) voința legiuitorului a fost de a se reveni la organizarea unitară a profesiei de avocat și denumirea tradițională unică a profesiei, precum și la organe de conducere alese de membrii profesiei, suprimându-se dependența juridică față de Ministerul Justiției.

Având însă în vedere conținutul acestuia și rațiunea legiuitorului, pe cale de consecință, și fără nicio conotație ideologică, barourile, chiar în absența unor dispoziții exprese ale actului normativ, **nu pot fi decât succesoarele universale și de plin drept, în temeiul legii, ale fostelor colegii de avocați, care cuprind în mod evident și juriconsulții (colectivele de juriconsulți).**

Numai în acest mod barourile (incluzând ambele componente ale colegiilor de avocați: birourile colective de asistență juridică (avocați) și colectivele de juriconsulți (juriconsulți; consilieri juridici) pot fi considerate succesoare în drepturi și obligații ale fostelor Colegii de avocați.

Prin Decretul nr.90/1990 se reorganizează structura centrală a ordinului profesional al avocaților.

Organizarea teritorială a membrilor celor două componente de avocați: birourile colective de asistență juridică și colectivele de juriconsulți, în noua organizație profesională unitară, Barou, nu s-a realizat în perioada 1990 – 1995, și nici în prezent, din rațiuni necunoscute.

12. Potrivit Legii nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, în forma sa inițială¹¹ și în forma republicată¹², profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile acestei legi speciale (art.1 alin.1), putând fi exercitată numai de membrii barourilor (art.1 alin.2).

Barourile, împreună cu Uniunea Avocaților din România, în prezent UNBR, asigură exercitarea calificată a dreptului la apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei membrilor săi (art.7, devenit art.9).

Baroul este constituit din toți avocații din circumscripția sa, el având personalitate juridică, buget și patrimoniu proprii (art.43 alin.1 și 2, ulterior art.48 alin.1 și 2).

Ca dispoziții tranzitorii, se prevăd termenele pentru alegerea noilor organe de conducere ale barourilor, până atunci organele existente rămânând în funcție (art.76, devenit art.81). Prin urmare, noua lege nu afectează existența ori personalitatea juridică a barourilor existente, ci doar organizarea și funcționarea lor, prevăzând în același timp alegerea unor noi organe de conducere.

¹¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.116 din 9 iunie 1995

¹² Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.113 din 6 martie 2001

Avocații asigură apărarea drepturilor și libertăților omului (art.2) sens în care se perpetuează specializarea avocatului în prestarea de servicii juridice numai în folosul persoanei fizice.

Articolul 3, alin.2 consacră această specializare profesională, precizând că activitățile de la alin.1 – printre care și **reprezentarea persoanelor juridice** – poate fi asigurată de avocat **numai în condițiile legii**, respective conform art.6 – în colaborare cu alți specialiști (respective consilieri juridici).

13. Prin Legea nr.514/28.11.2003¹³, s-a legiferat organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic – profesie juridică distinctă, cu organizare proprie autonomă.

Conform art.2 din lege, consilierul juridic asigură apărarea drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale instituțiilor și ale tuturor persoanelor juridice, menținându-se astfel specializarea profesională consacrată prin actele normative anterioare enunțate.

Corpul profesional al consilierilor juridici se organizează conform Legii și Statului profesiei de avocat (art.12, art.14, art.21 și art.23) care reprezintă legea cadru în organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, deoarece conform C.O.R. grupa minoră 242, grupa de bază componentă 2421 – avocați, are următoarele ocupații componente: avocat, jurisconsult, consilier juridic.

Corpul profesional al consilierilor juridici se organizează și profesia se exercită conform Legii nr.514/2003, a Statutului profesiei de consilier juridic¹⁴, a codului deontologic, a Regulamentului de disciplină și a altor regulamente profesionale.”

AVATARURILE PROFESIEI DE CONSILIER JURIDIC

Legea nr.514/2003, privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic abrogă și înlocuiește Decretul nr.143/1955, privitor la organizarea și funcționarea oficiilor juridice.

Incoerentă și inconsecventă sub toate aspectele sale, Legea 514/2003 nu reprezintă altceva decât **„ceea ce este necesar pentru organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic”**, în viziunea legiuitorului, așa cum a apreciat și **Comisia Juridică a Senatului în Raportul la proiectul acestei legi, în data de 10 aprilie 2003.**

Pentru aceste motive legiuitorul a atribuit organizației profesionale proprii a consilierilor juridici atributul exclusiv al organizării și funcționării profesiei de consilier juridic „... legea nu poate reglementa în întregime, modul de asociere profesională și de aceea lasă libertatea celor interesați de a se asocia profesional ... În ceea ce privește condițiile asocierii, drepturile și obligațiile asociaților, structura asocierii, conducerea intereselor profesionale comune, acestea rămân la libera apreciere și stabilire de către

¹³ Publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr.867 din 5 decembrie 2003

¹⁴ Publicat în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr.684 din 29 iulie 2004

cei asociați ..." așa cum rezultă din același Raport al Comisiei Juridice a Senatului în motivarea legiferării Legii nr.514/2003.

Pentru a înțelege și a descifra „enigma” acestui act normativ, și impactul acestuia asupra regimului juridic al consilierului juridic, se impune o succintă analiză a fostului act normativ - Decretul nr.143/1955, privitor la organizarea și funcționarea **oficiilor juridice** și de asemenea analiza **noului act normativ**.

OFICIILE JURIDICE

Sub incidența fostului act normativ, consilierii juridici, **simplici salariați** (din categoria personalului TESA) erau încadrați și salariați pe 6 grade profesionale, în raport cu vechimea lor „în câmpul muncii juridice”.

Consilierii juridici care purtau în primele grade profesionale și titulatura de jurisconsulți erau toți supuși prevederilor Codului Muncii.

Consilierii juridici nu exercitau activități profesionale juridice proprii și nici nu aveau atribuții juridice proprii, ei îndeplinind **doar sarcini de serviciu** ce le erau desemnate în fișa postului.

OFICIILE JURIDICE - compartimente funcționale din structura organizatorică a unei instituții sau întreprinderi **aveau următoarele atribuții:**

- **colaborau** la întocmirea proiectelor de legi, a actelor cu caracter normativ elaborate de unitate,
- **avizau, la cererea** conducerii unității, asupra proiectelor de legi și a altor acte cu caracter normativ întocmite de alte unități,
- **avizau, la cererea** organelor de conducere, **asupra legalității** măsurilor luate de acestea cât și asupra oricăror acte ce puteau angaja răspunderea patrimonială a unității,
- **întocmeau** proiecte de contracte sau de acte cu caracter juridic și dădeau avizul cu privire la acestea,
- **puteau reprezenta** interesele unității în fața instanțelor judecătorești **ori de câte ori unitatea NU SE ÎNFĂȚIȘA ÎN JUSTIȚIE PRIN CONDUCEREA EI**, pe bază de **delegație** semnată de conducerea acesteia,
- **urmăreau** apariția dispozițiilor cu caracter normativ și semnalau conducerea obligațiile ce-i reveneau din acestea,
- **rezolvau** orice alte lucrări cu caracter juridic.

Singura situație în care organele de conducere **erau obligate să ceară avizul consultativ prealabil al oficiului juridic** se referea la măsurile organelor de conducere care puteau angaja răspunderea patrimonială a unității.

OFICIILE JURIDICE depindeau direct de conducerea unităților unde funcționau și răspundeau față de acestea pentru activitatea lor.

În aceste compartimente funcționale, care aveau atribuții cu caracter juridic, **erau încadrați** ca salariați jurisconsulți (consilieri juridici) - **ca personal de executie**.

Sub acest aspect este, încă o dată, de relevat faptul că juriconsultul - **nu exercita activități juridice proprii**, el îndeplinea doar sarcini de servicii în cadrul oficiului juridic care erau trecute în fișa postului.

Juriconsultul din cadrul acestui oficiu juridic **avea o dublă subordonare**: față de șeful oficiului juridic și față de conducerea unității.

OFICIILE JURIDICE și nu consilierul juridic **erau obligate** să susțină în instanță interesele unității, să exercite dacă era cazul căile de atac legale și să ia orice alte măsuri necesare apărării intereselor legale ale unității.

La începutul activității juriconsulților **efectuau un stagiu de 2 ani** ca juriconsulți și puteau lucra efectiv **numai în acele oficii juridice unde erau încadrați și juriconsulți definitiv**.

Juriconsulții erau înscrși pe tabloul ținut de Asociației Județene de juriconsulți (corp profesional) **și numai cei înscrși pe un asemenea tablou puteau activa în această calitate**.

Asociațiile Județene de juriconsulți asigurau **organizarea examenelor** pentru ocuparea posturilor de juriconsulți la instituțiile și autoritățile statului.

Asociațiile Județene de juriconsulți asigurau trimestrial **perfecționarea profesională** a juriconsulților.

În situații excepționale, când instituția avea nevoie de asistență juridică și nu putea folosi serviciile vreunui oficiu juridic sau în situația în care avea nevoie de o asistență juridică specială **ea putea angaja, de la caz la caz, un avocat**.

În concluzie, sub incidența vechiului act normativ consilierul juridic era un simplu salariat din categoria personalului tehnic de specialitate, **dublul subordonat**, care nu avea atribuții juridice proprii, **aceste atribuții aparținând oficiului juridic**, consilierul juridic îndeplinea doar sarcini de serviciu ce îi erau desemnate prin fișa postului și pentru care era salarizat cu un salariu corespunzător vechimii sale în „*câmpul muncii juridice*”.

PROFESIA DE CONSILIER JURIDIC

Legea nr.514/2003, cu toate tarele de care se face vinovată, abrogând Decretul 143/1955 **desființează oficiile juridice** precum și **gradele profesionale** ale juriconsultului și **transformă funcția** de consilier juridic **într-o nouă profesie juridică** în care există **o singură titlatură profesională**, cea de consilier juridic, iar activitățile juridice ale oficiului juridic **sunt transferate in personam** noii profesii de consilier juridic.

Astfel, dintr-un simplu **salariat dublu subordonat**, ce îndeplinea doar sarcini de serviciu, **noul consilier juridic** este transpus într-o **profesie juridică de sine stătătoare**

- în cadrul căreia exercită de această dată **activități profesionale specifice** acestei profesii, **identice** cu activitățile profesionale desfășurate în cadrul profesiei de avocat.

Relevant în acest sens este și Raportul Comisiei Juridice a Senatului la Legea nr.514/ 2003 din 10 aprilie 2003, care precizează: „**ca activitate, este vorba de unul și același obiect specific: consultanță, asistență și reprezentare judiciară pentru avocați, iar pentru consilieri juridici și avizare și contrasemnare**”.

Deosebit de profesia de avocat noua profesiune juridică de consilier juridic se particularizează însă printr-o serie de atribute profesionale exclusive, proprii.

Astfel, prin voința legiuitorului **REPREZENTAREA JUDICIARĂ a instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice devine prin efectul legii un atribut exclusiv al noii profesii de consilier juridic.**

„**Consilierul juridic asigură apărarea drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale autorităților publice centrale și locale, ale instituțiilor publice și de interes public, ale celorlalte persoane juridice de drept public, precum și ale persoanelor juridice de drept privat, în slujba cărora se afla și în conformitate cu Constituția și legile țării.**” (art.1 din Legea nr.514/2003)

„**Consilierul juridic în activitatea sa asigură consultanță și reprezentarea autorității sau instituției publice în serviciul căreia se afla ori a persoanei juridice cu care are raporturi de muncă, apără drepturile și interesele legitime ale acestora în raporturile lor cu autoritățile publice, instituțiile de orice natură, precum și cu orice persoană juridică sau fizică, română sau străină;**” (art.4 din Legea nr.514/2003)

De asemenea **avizarea pentru legalitate și contrasemnarea** tuturor actelor juridice ale instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice, prin efectul legii, **devin obligatorii și exclusive** ca atribute profesionale ale noii profesii de consilier juridic, **lipsa acestora atrăgând ineficacitatea actului juridic în cauză.**

„**Consilierul juridic în activitatea sa ... avizează și contrasemnează actele cu caracter juridic.**” (art.4 teza finală din Legea nr.514/2003)

Normele legii **sunt imperative** și nu comportă nici un fel de comentariu.

Suntem astfel în fața unei situații efectiv revoluționară în statutul juridic al noului consilier juridic, **legiuitorul atribuindu-i acestuia prin efectul legii o autoritate profesională deosebită**, datorită importanței sociale a noii profesii de consilier juridic, care implică în sarcina acestuia **o imensă responsabilitate socială**, asemănătoare cu responsabilitatea socială a magistratului și a notarului public, vizând legalitatea actelor juridice emise de instituțiile și autoritățile publice cu care se află în raport profesional.

Atributele exclusive ale noii profesii de consilier juridic induc în mod firesc o incompatibilitate profesională în raport cu profesiunea de avocat: „*Exercitarea*

profesiei de consilier juridic este incompatibilă cu calitatea de avocat". (art.10 din lege).

Calitatea de avocat se traduce prin existența unui titlu profesional care conferă persoanei în cauză anumite drepturi profesionale, la fel cum și calitatea de consilier juridic se traduce printr-un titlu profesional care conferă și acestuia anumite drepturi profesionale, distincte.

Astfel, **REPREZENTAREA JUDICIARĂ** a instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice ca **atribut exclusiv al profesiei de consilier juridic** - este o reprezentare ce **izvorăște din lege**, fiind astfel **o reprezentare judiciară legală**, pe când în situația profesiei de avocat reprezentarea judiciară a persoanelor **nu poate fi decât conventională**.

Avizarea pentru legalitate și contrasemnarea tuturor actelor juridice ale instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice, **obligatorii prin voința legiuitorului** (și nu facultative, consultative sau la cerere precum în vechiul act normativ) **sunt atribute de autoritate profesională exclusive noii profesii de consilier juridic**, asemănătoare autorității profesiei de notar, care induce astfel incompatibilitatea profesiei de avocat cu cea de consilier juridic.

De altfel, **REPREZENTAREA JUDICIARĂ** a instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice de către avocați, din totdeauna putea fi exercitată **doar în mod limitativ** și în anumite situații excepționale: sub incidența vechiului act normativ (Decretul nr.143/1955), doar în condițiile în care persoana juridică avea nevoie de o asistență judiciară specială, această situație perpetuându-se ulterior și prin actele normative de organizare și exercitare a profesiei de avocat.

Sub incidența actului normativ Decretul nr.90/1990, privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România: „*Pentru persoanele juridice ... asistența juridică ... se acordă **numai cu aprobarea** ministerelor și celorlalte organe centrale în subordinea cărora se află persoana juridică care solicită asistența*”.

Actualul act normativ de organizare și exercitare a profesiei de avocat, Legea nr.51/ 1995, limitează și aceasta reprezentarea persoanelor juridice, această activitate putând fi exercitată de avocați ... „**doar în condițiile legii**”.

Până la apariția actului normativ Legea nr.514/2003, activitatea de **reprezentare juridică** a instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice **s-a realizat în mod concurențial de cele două categorii profesionale**, fiind lăsată la latitudinea conducerilor persoanelor juridice - care reprezentau în justiție persoana juridică, în mod direct, fie aveau posibilitatea de a **delega** acest atribut al reprezentării, **la alegere**, unui consilier juridic sau unui avocat.

Legea specială nr.514/2003 atribuie în exclusivitate, ca activitate profesională distinctă noii profesii de consilier juridic, **atributul reprezentării judiciare** a instituțiilor și autorităților publice.

Din aceste considerente, legiuitorul a atribuit o importanță socială deosebită noii profesii de consilier juridic, asemănătoare cu a magistratului și notarului, și a înțeles să instituie pentru această profesie o serie de **incompatibilități deosebit de dure în raport cu celelalte profesii juridice**.

Datorită acestei importanțe sociale și a răspunderii deosebite, în mod logic și firesc, legiuitorul obligă instituțiile și autoritățile statului cât și persoanele juridice să opereze modificări în încadrarea, stabilirea statutului, a drepturilor și obligațiilor consilierilor juridici, obligație prevăzută în mod imperativ în art.24 pct.2 din lege.

Pentru cuantificarea drepturilor și obligațiilor ce revin noului consilier juridic legiuitorul a statuat, **conform art.9 din Constituția României**, că numai organele proprii ale profesiei sunt cele îndreptățite a stabili toate coordonatele organizării și exercitării profesiei de consilier juridic prin statutul propriu profesional.

„*Consilierii juridici au drepturile și obligațiile prevăzute de lege **potrivit statutului profesional ...***” (art.6 din lege).

Exercitarea activităților profesionale specifice și deosebite ale noii profesii de consilier juridic impune independența profesiei de consilier juridic, indiferent de natura raportului juridic prin care **noul consilier juridic își pune activitatea profesională în serviciul unei persoane juridice, instituții sau autorități publice.**

„*Exercitarea profesiei de consilier juridic este incompatibilă cu ... activitățile care lezează demnitatea și **independența profesiei de consilier juridic ...***” (art.10 lit.b din Legea nr.514/2003)

Independența profesiei de consilier juridic statuată de legiuitor presupune **exercitarea activităților profesionale enunțate ca atribut al profesiei și nicidecum ca sarcini de servicii.**

„*Consilierul juridic asigură apărarea ... în conformitate cu Constituția și legile țării.*” (art.1 din Legea nr.514/2003)

Activitatea de **reprezentare juridică** a instituțiilor și autorităților publice a persoanelor juridice este atributul exclusiv al persoanei care exercită noua profesie de consilier juridic, organele persoanei juridice neputând îngrădi sau condiționa această activitate profesională.

Mai mult decât atât, **independența profesiei de consilier juridic** în raport cu organele de conducere ale persoanei juridice rezidă din obligativitatea acestor organe de a supune actele juridice ale persoanei juridice avizării obligatorii pentru legalitatea acestora și contrasemnării lor de către consilierul juridic.

Față de vechiul text, unde aceste atribute profesionale erau ca și inexistente, având caracter facultativ sau consultativ, sub incidența legii profesiei de consilier juridic acestea sunt obligatorii, lipsa lor conducând la ineficacitatea actului juridic în cauză.

Datorită **independenței profesiei** de consilier juridic, indiferent de natura raportului juridic de muncă, prin care aceasta se realizează (angajat sau numit în funcție) **noul consilier juridic nu se află astfel într-un raport de subordonare profesională în raport cu organele de conducere ale persoanei juridice în cauză**, fiind asimilat acestora, consilierul juridic supunându-se în exercitarea profesiei numai Constituției și legilor țării. (art.1 din lege)

Sub acest aspect raportul de muncă al noului consilier juridic este similar cu raportul de muncă al judecătorilor, care nu poate aduce atingere independenței profesiei „*judecătorii sunt independenți și se supun numai legii*” (art.124 alin.3 Constituția României).

Profesia de consilier juridic **se exercită numai** în temeiul legii profesiei și a statutului profesional (art.6 din lege) consilierii juridici având drepturile și obligațiile prevăzute de acestea și **doar sub aspect disciplinar** se supun și reglementărilor din regulamentele instituției sau persoanei juridice unde își exercită profesia. (art.22 din lege).

Noua profesiune de consilier juridic **se exercită astfel în mod individual** de către fiecare consilier juridic în parte, **legea nemaipermitând înființarea și funcționarea unor compartimente funcționale cu atribuții juridice - oficii juridice, servicii, birouri, direcții etc. - în organigrama instituțiilor și persoanelor juridice.**

Mentinerea sau reînființarea unor asemenea compartimente funcționale, ce ar conduce la subordonarea profesiei de consilier juridic, ar leza independența acestei profesii și ar atrage *de jure* incompatibilitatea exercitării profesiei de consilier juridic în cadrul unor asemenea structuri ilegale.

De altfel, în acest sens prevederile art.10 lit.b) din lege sunt întărite de norma cadru prevăzută în art.23 și care face trimitere **în mod obligatoriu** la Legea nr.51/ 1995, privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, **aplicabilă în totalitatea sa** cu privire la ocrotirea legii cu privire la activitatea profesională a consilierului juridic.

Normele de principiu ale Legii nr.51/1995 **protejează** astfel exercițiul independent al profesiei de consilier juridic, **excluzând orice subordonare** profesională a consilierului juridic în exercitarea profesiei sale.

Diversele interpretări din literatura de specialitate cu privire la perpetuarea subordonării consilierului juridic raportată doar la exercitarea profesiei sale în baza unui raport individual de muncă special, sunt departe de spiritul legii nr.514/2003 și în contradicție flagrantă cu prevederile art.41 din Constituția României cât mai ales cu normele imperative prevăzute în art.3 și 4 din Codul Muncii.

Dacă ar fi să luăm în considerare una din părerile vehiculate în literatura de specialitate (Dr. Șerban Beligrădeanu, RRD nr.2/2004, pag.14.26) precum că, sub incidența Legii nr.514/2003 consilierul juridic își poate exercita profesia **numai** în calitate de angajat în muncă sau în calitate de **funcționar public**, întrucât el reprezintă **arhetipul** activităților „dependente” ce „presupun subordonarea față de angajator”, ar însemna să declarăm *ab initio* ca neconstituțională această lege, care ar înfrânge norma constituțională din art.41 (1) Constituția României, care garantează neîngrădirea dreptului la muncă, încălcând de asemenea și norma imperativă din art.10 lit.b) din lege - privind **independența profesiei de consilier juridic**.

Teza vehiculată în literatura de specialitate este părerea, desuetă, a unui specialist în materia Dreptului socialist al muncii - care nu-și mai are nici un corespondent în realitatea economiei actuale, sub incidența Constituției României, a noului Cod al Muncii, al Convenției Europene a Drepturilor Omului și nu în ultimul rând a prevederii din Legea nr.514/ 2003, care statuează, imperativ și fără posibilitate de comentarii, faptul că exercitarea profesiei de consilier juridic este incompatibilă cu activitățile care lezează independența profesiei de consilier juridic.

În condițiile în care am accepta, și numai teoretic, că noua profesiune de consilier juridic reprezintă arhetipul activităților „dependente” ce „presupune subordonarea față de angajator”, **numai pentru faptul că** exercitarea acestei profesii se poate realiza și în baza unui raport de muncă, ar însemna să declarăm aceste raporturi de muncă ca ilegale, întrucât ar leza independența profesiei de consilier juridic statuată imperativ de legiuitor.

Raportul juridic de muncă al persoanei care exercită profesia de consilier juridic este un **raport de muncă special** cu totul diferit de raportul de muncă în baza căruia vechiul consilier juridic îndeplinea sarcini de servicii în cadrul unui serviciu juridic sub incidența vechiului act normativ privitor la organizarea și funcționarea oficiilor juridice.

Raportul juridic de muncă al consilierului juridic sub incidența Decretului nr.143/1955 era singurul raport de muncă ce presupunea subordonarea.

Noul raport de muncă se deosebește radical de cel anterior, datorită independenței profesiei de consilier juridic în exercitarea activităților sale profesionale.

Noul raport de muncă al persoanei ce exercită profesiunea de consilier juridic reprezintă un veritabil contract de „*management juridic*”, asemănător contractului conducătorului autorității sau persoanei juridice.

Acest contract de „*management juridic*” ce se încheie între noul consilier juridic și instituția, autoritatea sau persoana juridică trebuie **avizat pentru legalitate** numai **de către organele profesiei**, în mod identic și modificarea, suspendarea sau încetarea acestuia.

Autorul sus indicat a rămas cantonat, în ceea ce privește raportul de muncă al consilierului juridic, la vechiul act normativ specific dreptului socialist al muncii, nereușind să înțeleagă sau ignorând cu bună știință sau din varii interese esența noii profesii juridice - **independența profesiei de consilier juridic**, statuată prin Legea nr.514/2003, componentă a sistemului de justiție românesc.

În vechea reglementare, consilierul juridic era un simplu salariat **dublu subordonat** al unei instituții - **nefiind parte componentă a sistemului de justiție**.

Sistemul de justiție românesc actual cuprinde în ansamblul său drept componente specifice **profesiile juridice independente** de: judecător, notar, executor judecătoresc, avocat **și cea de consilier juridic**.

Minimalizarea, de către diverși autori, a independenței profesiei de consilier juridic, în raport cu celelalte profesii juridice independente ale sistemului de justiție românesc, **are un scop evident**, aceștia urmărind **dintr-un comandament ocult**, ca prin autoritatea lor morală, să inducă în conștiința practicienilor dreptului, cât mai ales a consilierilor juridici, limitarea funcțională a acestei profesii și plasarea ei într-un regim obligatoriu de veșnică subordonare și exercitarea activităților profesiei **numai** în calitate de simpli salariați sau funcționari publici.

Trimiterile constate a acestor autori la calitatea de **funcționar public** a consilierului juridic **excede** prevederile Legii nr.514/2003 - care se referă **doar** la consilierul juridic **numit în funcție**, legiuitorul **nefacând** nici o referire la consilierul juridic **funcționar public**.

Având în vedere faptul că prin O.U.G. nr.82/2000, pentru modificarea și completarea Legii nr.188/1999 - **privind statutul funcționarilor publici** (aprobată prin Legea nr.327/2002), la nota de la pct.4 (**în vigoare**) se precizează expres:

*„Dispozițiile prezentei legi referitoare la consilierii juridici le sunt aplicabile acestora **până la adoptarea statutului propriu** al acestei categorii profesionale”* în mod evident, legiuitorul român **a înțeles să nu mai includă** în sfera funcționarilor publici profesia de consilier juridic, **întrucât această nouă profesiune se caracterizează prin independența sa**.

Prevederile art.10 lit.b) coroborate cu art.23 din Legea nr.514/2003, ce fac aplicabile prevederile Legii nr.51/1995, pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (profesie juridică independentă), în ceea ce privește protecția legii în activitatea profesională a consilierului juridic în aceleași condiții ca ale avocatului: **„în exercitarea profesiei avocației sunt ocrotiți de lege, fără a putea fi asimilați funcționarului public sau altui salariat”** (art.37 Legea 51/1995) exclude *ab initio* orice asemănare între consilierul juridic ce exercită profesia de consilier juridic ca salariat sau numit în funcție, **cu oricare salariat sau funcționar obisnuit**.

Funcționarul public prin atribuțiile administrative pe care le îndeplinește în cadrul funcției sale și care implică în mod obligatoriu subordonare **este incompatibil**

cu autoritatea profesională instituită de legiuitor pentru noua profesiune de consilier juridic, **întrucât lezează exercițiul independent al profesiei de consilier juridic.**

Pledoaria autorilor sus precizați, pentru consilierul juridic „funcționar public” este astfel desuetă, ridicolă și lipsită de orice temei juridic.

Raportul de muncă al noului consilier juridic (fie salariat sau numit în funcție) este un raport de muncă special, identic cu al magistratului, legiuitorul considerând activitatea de consilier juridic **ca vechime în muncă juridică în profesiile independente de magistrat, avocat, notar** și nicidecum vechime în muncă de simplu salariat sau simplu funcționar.

Între consilierul juridic ce exercită profesia în noul raport de muncă special și conducerea instituției sau persoanei juridice **nu există subordonare profesională**, independența profesiei de consilier juridic impunând eventual un raport de colaborare între acesta și conducerea instituției sau persoanei juridice, contractul de muncă al noului consilier juridic având valoarea unui veritabil contract de management juridic.

În exercițiul profesiei noul consilier juridic este astfel investit de legiuitor cu **autoritatea profesională de a gira și garanta legalitatea actelor juridice ale conducerii persoanei juridice** și de a reprezenta interesele instituției sau persoanei juridice în mod direct - **ca activitate proprie profesională atribuită de legiuitor** - și **nu prin delegarea** acestei activități de către conducerea instituției sau persoanei în cauză, care sub incidența acestei legi organice nu mai are acest atribut.

Consilierul juridic se statuează, cel puțin, pe aceeași poziție cu reprezentanții conducerii instituției, autorității sau persoanei juridice, fiind asimilați *de facto* și *de jure* acestora, având ca și aceștia doar obligativitatea respectării unor regulamente de ordine internă cu privire la comportament și relații inter-umane în cadrul instituției sau persoanei juridice.

Simpla obligativitate de respectare a unor regulamente de ordine internă, care nu pot să impună sarcini de servicii consilierului juridic, **exclue** **posibilitatea** considerării noii profesii de consilier juridic ca fiind „*arhetipul activităților dependente*” ce presupun „*subordonarea față de angajator*”.

Normele Legii nr.514/2003 vizează doar o **răspundere disciplinară** a consilierului juridic în legătură cu aceste regulamente și reglementări legale privind activitatea persoanei juridice unde exercită profesia de consilier juridic identică cu cea a conducătorilor instituției, autorității sau persoanei juridice în cauză (art.22 din lege).

De altfel, așa cum relevă eminentul prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu (fost judecător la Curtea Constituțională a României) în Tratat teoretic și practic de procedură civilă, Ed. Național București, 1996, **independentă unei profesii juridice se analizează și se constată din două aspecte:**

- independență funcțională și

- independență personală.

Sub aspectul **independenței funcționale** aceste profesii **nu aparțin** executivului și nici legislativului, **au organizare autonomă** (asociații proprii profesionale) iar **organele profesiei sunt independente.**

Sub aspectul **independenței personale**, aceasta vizează în primul rând **incompatibilitățile** în exercițiul profesiei, de natură a garanta **impartialitatea și moralitatea** acesteia față de celelalte profesii și funcții comune, **supunerea în activitatea profesională numai Constituției și legilor țării**, dreptul de a-și stabili **propriul statut profesional.**

Astfel, consilierului juridic i s-a creat o sumă de incompatibilități specifice **doar profesiilor juridice independente**, unele dintre acestea mult mai dure și excesive decât în cazul celorlalte.

Activitățile sale profesionale se desfășoară **numai în conformitate** cu Constituția și legile țării iar în ceea ce privește drepturile și obligațiile acestuia sunt cele prevăzute de lege **potrivit statutului profesional**, care se adoptă de asociația proprie profesională **fără imixtiunea vreunei autorități.**

Din aceste considerente legitime și legale opinia vehiculată de diverși autori în sensul că profesia de consilier juridic poate fi exercitată „**numai în calitate de salariați ori funcționari publici**” este nelegitimă și ilegală încercându-se de către aceștia **o fortare spre aplicarea inexactă** și excesiv restrictivă a normelor legii și în desfiderea principiilor constituționale, a Codului Muncii și a Convenției Europene a Drepturilor Omului **cu scopul** îngrădirii dreptului liber la muncă, a accesului liber la o activitate economică și liberei inițiative în exercitarea profesiei de consilier juridic, **pentru a determina anihilarea esenței acesteia - independența profesiei de consilier juridic.**

Trimiterea expresă de către legiuitor la organizarea problematicii generale a profesiei - primirea în profesie, stagiul profesional, definitivatul, asigurarea consilierului juridic coordonator - evidențele profesionale identice baroului de avocați, respectarea deontologiei profesiei de avocat, **implică organizarea profesiei de consilier juridic în mod identic profesiei de avocat a cărei ocupație componentă specială este**, conform C.O.R. cod. 2611.

Aplicarea în organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic a normelor Legii nr.51/1995 și a Statutului profesiei de avocat **evidențiază în mod irefutabil independența profesiei de consilier juridic** și inadmisibilitatea subordonării acestei profesii indiferent de regimul juridic în care aceasta se exercită.

Orice tentativă de exercitare a profesiei prin compartimente funcționale identice vechilor oficii juridice și statuarea de grade profesionale în profesia unică de consilier juridic este ilegală și nu are nici un temei legal.

Exercitarea profesiei de consilier juridic se face în mod individual și nicidecum în „grup” prin oficii juridice, direcții, birouri, servicii etc. ce ar presupune reinstaurarea subordonării profesionale interzisă prin norma imperativă prevăzută în art.10 lit.b) din lege.

Această stare de fapt este evidentă întrucât autoritatea profesională a noii profesii de consilier juridic **este individuală**, la fel ca și răspunderea civilă, materială etc. a noului consilier juridic în raport cu mal praxisul profesional.

Datorită responsabilității sociale imense, **instituirea asigurării profesionale de mal praxis** devine astfel o cerință imperativă în exercițiul noii profesii de consilier juridic.

În altă ordine de idei, în vechea reglementare juridică, consilierul juridic **dobândește această funcție prin încheierea unui simplu contract de muncă** cu un angajator, în baza examenului organizat de Asociația Județeană de jurisconșulți și exercita funcția subordonată de consilier juridic după înscrierea sa pe tabloul Asociației Județene de jurisconșulți, care îi legitima calitatea de jurisconșult (consilier juridic) prin eliberarea legitimației de jurisconșult, supusă vizării anuale.

În temeiul prezentei reglementări profesionale, **încheierea unui simplu contract de muncă nu atrage și dobândirea automată a noii calități de consilier juridic.**

Pentru a dobândi noua calitate de consilier juridic legiuitorul **a impus condiții stricte** vizând îndeplinirea unor **condiții generale și speciale** referitoare la: pregătirea profesională, aptitudinea exercitării profesiei, îndeplinirea condițiilor de compatibilitate, inexistența condițiilor de nedemnitate și incompatibilitate, **verificarea îndeplinirii acestora aparțin în exclusivitate organelor profesiei**, care, după constatarea îndeplinirii lor, emit decizia de primire în profesie și înscrierea consilierului juridic pe tabloul consilierilor juridici stagiați sau definitiv, dată la care persoana în cauză **dobândește noua calitate de consilier juridic.**

Numai după îndeplinirea acestor condiții legale consilierul juridic **poate exercita profesia de consilier juridic**, fie în baza unui raport juridic de muncă fie ca salariat sau numit în funcție.

Din aceste considerente, verificarea îndeplinirii condițiilor legale prev. de art.8, art.9, art.10, art.11 și art.12 din Legea nr.514/2003 **nu poate fi lăsată la latitudinea oricărui angajator**, verificarea îndeplinirii condițiilor legale pentru exercitarea profesiei este atributul exclusiv al organelor profesiei, în scopul apărării demnității și independenței profesiei de consilier juridic.

Aceleași atribuții exclusive aparțin organelor profesiei cu privire la pregătirea profesională a membrilor săi, organele profesiei fiind singurele autorități furnizoare de formare profesională în acest domeniu.

În concluzie: sub aspectul celor relevante statutul profesional al noului consilier juridic se deosebește radical de statutul fostului consilier juridic.

Spre deosebire de acesta din urmă, care sub incidența vechiului act normativ avea statutul de simplu salariat, dublu subordonat, executant al unor sarcini de

serviciu concrete, **activitatea sa fiind o activitate de rezultat**, în prezent sub incidența Legii nr.514/2003 activitatea profesională a noii profesii de consilier juridic **este o activitate de mijloace**, identică cu cea a avocatului, **aceasta fiind caracteristica esențială a independenței profesiei de consilier juridic**.

Din aceste motive, legiuitorul român conturează noua profesiune de consilier juridic **ca fiind o ocupație specializată a profesiei de avocat** (C.O.R. grupa de bază 2611 - 242101 avocat; 242103 consilier juridic) și de aceea a statuat organizarea și exercitarea acestei profesii **sub incidența normelor legii și statutului profesiei de avocat**, situație care îndrituiește și legitimează titulatura uzuală profesională de avocat - consilier a practicanților profesiei de consilier juridic.

**SINOPTICUL
PROFESIILOR JURIDICE
DE AVOCAT ȘI CONSILIER JURIDIC**

PROFESIA DE AVOCAT	PROFESIA DE CONSILIER JURIDIC
REGLEMENTARE JURIDICĂ	REGLEMENTARE JURIDICĂ
Legea nr.51/1995, pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, modificată și completată prin Legea nr.210 din data de 25.05.2004 și Legea nr.255 din 16.06.2004; Statutul profesiei de avocat din data de 25.09.2004, publicat în M.Of. partea I, nr.45 din 13.01.2005; Codul deontologic al avocatului român	Legea nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic; Statutul profesiei de consilier juridic din 6 martie 2004, publicat în M. Of. nr.684 din 29 iulie 2004; Codul deontologic al consilierului juridic din 24.07.2004; Regulamentul de primire, stagiu și definitivat, în profesia de consilier juridic, Regulamentul de disciplină și Regulamentul formelor de exercitare a profesiei de consilier juridic, din 19 sept. 2004.
SCOPUL REGLEMENTĂRII	SCOPUL REGLEMENTĂRII
Organizarea unui corp specializat de apărători ai drepturilor și libertăților omului (art.3 din Legea nr.51/1995, republicată)	Organizarea unui corp specializat de apărători ai drepturilor și intereselor legitime ale statului, instituțiilor și autorităților publice, precum și a tuturor persoanelor juridice de drept public și privat (art.1 din Legea nr.514/2003).

TITLUL PROFESIONAL - avocat

Se dobândește numai de către membrii barourilor de avocați – organizații profesionale care eliberează membrilor săi documente de atestare a capacității de exercițiu profesional, după verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de reglementarea legală precum și de regulamentele proprii ale acestui corp profesional.

Barourile de avocați și Uniunea Națională a Barourilor din România au drept scop organizarea unitară a exercițiului profesiei de avocat în România, într-un corp profesional, fiind abilitate de legiuitor să asigure executarea Legii 51/1995.

Titlul profesional reprezintă „*un bun*” în înțelesul art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fiind asimilat cu un drept de proprietate consacrat de art.1: întrucât această titulatură profesională creează o clientelă, care constituie o valoare de ordin patrimonial.

TITLUL PROFESIONAL – consilier juridic

Se dobândește numai de către membrii colegiilor consilierilor juridici – organizații profesionale care eliberează membrilor săi documente de atestare a capacității de exercițiu profesional, după verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de reglementarea legală precum și de regulamentele proprii ale acestui corp profesional.

Colegiile consilierilor juridici și Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din România au drept scop organizarea unitară a exercițiului profesiei de consilier juridic în România, într-un corp profesional, fiind abilitate de legiuitor să asigure executarea Legii nr. 514/2003.

Titlul profesional reprezintă „*un bun*” în înțelesul art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fiind asimilat cu un drept de proprietate consacrat de art.1: întrucât această titulatură profesională creează o clientelă, care constituie o valoare de ordin patrimonial.

Ambele profesii juridice de apărător (avocat și consilier juridic) sunt definite ca profesii juridice distincte reglementate prin legi proprii de organizare și exercitare a profesiei, prin statute și regulamente proprii.

În prezent în conformitate cu dispozițiile Directivei nr.77/249/CEE, se recunoaște ca echivalent termenii de: avocat; rehtanwalt; avvocato; barrister; solicitor; avocat-avoue; juriste d entreprise; responsdable juridique; juriste d affaire; legal adviser; consilier juridic etc. și s-au liberalizat activitățile obișnuite ale avocatului – respectiv cea de reprezentare, de apărare, de consiliere, în spațiul comunitar.

Clasificarea ocupațiilor din România (COR), juriști, la grupa de bază componentă 2611 – avocați - include ocupații componente 242101 avocat, 242103 consilier juridic, care se constituie astfel în titluri profesionale recunoscute de legiuitor.

CARACTERUL PROFESIEI**PROFESIE LIBERĂ CU ORGANIZARE
PROPRIE, AUTONOMĂ, CONFORM****CARACTERUL PROFESIEI****PROFESIE LIBERĂ CU ORGANIZARE
PROPRIE, AUTONOMĂ, CONFORM**

**STATUTELOR ȘI REGULAMENTELOR
PROPRII DE ORGANIZARE.**

Se caracterizează prin reguli proprii disciplinare și incompatibilități cu alte profesii.

Temei juridic: art.1, 13, 14, 48, 57, 70 - 74 din Legea nr.51/1995, republicată.

**STATUTELOR ȘI REGULAMENTELOR
PROPRII DE ORGANIZARE.**

Se caracterizează prin reguli proprii disciplinare și incompatibilități cu alte profesii.

Temei juridic: art. 5, 6, 9, 10, 11, 14, 20, 25 din Legea nr.514/2003.

Cu privire la caracterul de **profesii libere, independente**, cu organizare autonomă sunt incidente și considerentele deciziei Curții Constituționale nr.300 din 6 iulie 2004 (M. Of. nr.734 din 13 august 2004). Conform acestei decizii *“fiecare profesie juridică are reguli proprii de exercitare”*.

Art. 9 din Constituția României prevede că *“asociațiile profesionale se constituie și își desfășoară activitatea potrivit statutelor lor ... ele contribuie la apărarea drepturilor și la promovarea intereselor profesionale ... ale membrilor lor”*.

Ambele profesii juridice sunt organizate în mod unitar în corpuri profesionale distincte, nefiind subordonate nici unei autorități administrative sau statale, având organe proprii de conducere liber alese.

Ambele corpuri profesionale au reguli proprii de organizare a exercitării profesiei, de funcționare a asociațiilor profesionale, de primire în profesie, reguli proprii de disciplină precum și incompatibilități specifice.

Statutul profesiei de avocat și statutul profesiei de consilier juridic **au caracterul de acte normative de punere în aplicare a legilor profesionale specifice celor două profesii**, conform art.5 lit.j din Legea nr.202/1998 privind organizarea și funcționarea Monitorului Oficial al României, **ambele având aceeași valoare juridică**.

ACTIVITĂȚI PROFESIONALE.

Consultanță, asistență și reprezentare juridică, redactare de acte juridice.

Temei juridic: art.3 din Legea nr.51/1995, republicată.

ACTIVITĂȚI PROFESIONALE

Consultanță, asistență și reprezentare juridică, redactare de acte juridice, avizare și contrasemnare acte cu caracter juridic.

Temei juridic: art.1,4,19 din Legea 514/2003.

Raportul Comisiei Juridice a Senatului nr.XXXIII/566/2000 la proiectul Legii nr.514/2003 *“ca activitate este unul și același obiect specific: consultanță, asistență și reprezentare judiciară pentru avocați iar pentru consilierii juridici și avizare și contrasemnare”*.

Legea nr.51/1995 prin prevederile sale instituie un **monopol legal** al exercitării de către avocat **numai a activității de asistență juridică** ce-și are rădăcina în norma constituțională prevăzută de art.24 (2) din Constituția României care statuează dreptul părților de a fi **ASISTATE** de un avocat ales sau numit din oficiu.

Celelalte activități juridice: consultanță juridică, redactare de acte juridică și reprezentare juridică **exced** monopolului legal specific profesiei de avocat, aceste activități fiind **exercitate de ambele categorii de apărători** (avocați și consilieri juridici) prin modalități proprii de exercitare a propriilor profesii, în această materie fiind incidente și aplicabile prevederile art. 68 și 114 Cod procedură civilă precum și prevederile art. 174 Cod procedură penală.

REPREZENTAREA JURIDICĂ a instituțiilor statului, autorităților publice și a persoanelor de drept public și privat constituie de principiu **monopolul legal** al exercitării de către consilierul juridic a acestor activități profesionale ce-și are izvorul în norma imperativă din art.1 din Legea nr.514/2003 precum și în prevederile art.2 (2) și art.3 alin. final din Legea nr.51/1995 ce definesc activitatea avocatului: *„avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului”*.

Avocatul, indiferent de modalitatea de exercitare, este „ales” de client, pe când consilierul juridic exercită activitățile profesionale fie numit în funcție sau salarizat.

CARACTERUL ACTIVITĂȚILOR PROFESIONALE

Prestări de servicii juridice

Temei juridic: Codul activităților din economia națională (CAEN) clasa 7411 activități juridice; art. 41, 42 și 45 Constituția României;
Art.80¹, 80¹⁵ din Legea nr.51/1995, republicată;
Codul fiscal și Codul de procedură fiscală.

CARACTERUL ACTIVITĂȚILOR PROFESIONALE

Prestări de servicii juridice

Temei juridic: Codul activităților din economia națională (CAEN) clasa 7411 activități juridice;
Art.41, 42 și 45 Constituția României;
Art.287 și art.291 din Legea nr.31/1990, republicată;
Codul fiscal și Codul de procedură fiscală.

Tratatul de la Roma, cap.3 (art.59 (49) - 66 (55), Directiva nr.77/249/CEE, Directiva nr. 98/5/CE - privind libera circulație a persoanelor și a prestărilor de servicii juridice.

Tratatul de la Roma (25 martie 1957) definește serviciile drept acele prestații furnizate în schimbul unei remunerații, libera circulație a serviciilor reprezentând o

componentă importantă pentru funcționarea pieței unice europene.

„În comerțul european și mondial, serviciile ocupă un loc remarcabil, deoarece cuprind ansamblul prestațiilor furnizate – în mod normal – în schimbul remunerării, cuprinzând, în special activitățile profesiunilor libere, a profesiunilor liberale etc. reglementate” – Prof. Univ. Dr. Dumitru Mazilu (Libera circulație a serviciilor, Revista de drept comercial internațional, București, 2005.

Activitățile de consultanță, asistență și reprezentare juridică exercitate de avocați și consilieri juridici prin tratatele comunitare sunt recunoscute și incluse în sfera prestărilor de servicii, cunoscând o reglementare specială de natură a asigura libera circulație a acestora în cadrul comunitar, ambele categorii de profesioniști având calitatea de agenți economici, fiind remunerați pentru prestațiile de servicii juridice și fiind subiecți ai obligațiilor fiscale către bugetul consolidat al statului.

Conferința Internațională a Muncii în 2006 (Biroul Internațional al Muncii, Raportul de muncă, Raportul V (1), Conferința Internațională a Muncii a 95-a ediție 2006, Geneva) prin raportul precizat a statuat: *„O persoană poate să lucreze fie în cadrul unei relații de muncă, sub autoritatea unui angajator și contra unei remunerații, fie în cadrul unei relații civile/comerciale, independentă și contra unui onorariu”* (p.7, par. 23-25).

În același raport se relevă: *„Persoanele care prestează o muncă sau servicii pot fi angajate fie ca lucrători dependenți, în termenii unui contract de muncă, fie ca lucrători independenți, în termenii unui contract civil sau comercial”*.

Același raport statuează că în Comunitatea Europeană *„prestarea de servicii poate de asemenea avea loc în baza legii civile sau comerciale, atunci când este vorba de o activitate profesională tipică prestațiilor de servicii”*.

Distincțiile în consecință între munca dependentă și munca independentă, între contract de muncă și contracte civile sau comerciale aparțin corpurilor profesionale prin propriile lor reglementări în consens cu normele naționale cadru ce reglementează aceste contracte, având în vedere libertatea muncii.

În acest sens Constituția României este clară, norma constituțională fiind imperativă: „*Munca nu poate fi îngrădită* (art.41) sens în care corpurile profesionale au libertatea organizării prestărilor de servicii profesionale prin modalități de exercitare proprii a profesiei.

Judecătorul comunitar recunoaște existența unor relații de muncă în maniera în care munca este prestată și remunerată și nu prin calificarea care i se acordă relației de muncă de către părți sau de către una dintre acestea ori de către state.

Prestările de servicii fie în relații dependente sau independente reprezintă în concepția judecătorului comunitar o relație de muncă.

În acest context nu se pot impune măsuri legislative discriminatorii în exercitarea oricăror relații de muncă peste excepțiile limitativ și expres prevăzute în art.4 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 42 Constituția României.

**MODURI DE EXERCITARE A
ACTIVITĂȚILOR PROFESIONALE.**

Cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți civile profesionale cu răspundere limitată.

Temei juridic: Legea nr.51/1995 - art.5, precum și art. 169 din Statutul profesiei de avocat.

**MODURI DE EXERCITARE A
ACTIVITĂȚILOR PROFESIONALE.**

Salariat, numit în funcție (altă modalitate de salarizare).

Temei juridic: Legea nr.514/2003 - art. 2 (normă enunțiativă), art.6, art.10 lit.b) (norma generală) și art.12 (2) - (normă imperativă de trimitere la art. 5 din L51/1995)

Conform normei imperative din art.12 (2), (3) din Legea nr.514/2003, condițiile efectuării stagiului, asigurarea consilierului juridic îndrumător, definitivarea și celelalte condiții din perioada stagiului sunt în mod imperativ cele prevăzute în Legea nr.51/1995 și statutul profesiei de avocat.

Conform normelor de drept invocate stagiul profesional se poate face numai sub îndrumarea unui consilier juridic definitiv, cu o vechime de cel puțin 6 ani în activitate, desemnat de Corpul profesional al consilierilor juridici (colegii teritoriale).

Incidente sunt și considerente deciziei Curții Constituționale nr.300 din 6 iulie 2004 (M. Of. nr.734/13.08.2004): „*Față de regulile stabilite prin codul muncii, care reprezintă legea generală, Legea specială nr.514/2003 poate institui - în virtutea principiului **specialia generalibus derogant** - reguli diferite pentru categoria persoanelor al căror statut îl reglementează ...*”

Legalitatea organizării Corpului profesional al consilierilor juridici rezidă în mod indubitabil și din Nota 4131/C/14.11.2005 a Procurorului General, Dr. Ilie Botoș, înaintată Camerei Deputaților, cu observații referitoare la proiectul Legii privind reforma unor profesii juridice aflată pe rolul Comisiei juridice a Senatului: „*Separarea unor profesii juridice care sunt sensibil apropiate prin conținutul activităților specifice - respectiv aceea de avocat și aceea de consilier juridic - nu mai are nici o motivație de substanță deoarece: caracterul limitativ al atribuțiilor consilierilor juridici existent și consacrat ca atare în legislația „socialistă” a dispărut, în prezent aceștia având, practic, atribuții similare cu cele ale avocaților și o competență care include toate ramurile de drept - inclusiv cel penal,*”.

„În Constituția României a fost consacrată egalitatea de poziții între stat și persoanele fizice, această egalitate extinzându-se - logic - și în ce privește posibilitatea reprezentării acestora în fața organelor judiciare; ...”

„În majoritatea statelor europene nu există această separare între cele două profesii..... separarea celor două profesii în România fiind inexistentă anterior anului 1947.”

**SUBIECȚII DE DREPT ÎN BENEFICIUL
CĂRORA SE EXERCITĂ ACTIVITATEA
PROFESIONALĂ**

Persoane fizice.
Temei juridic: art. 2 (2) și art.3 (2) din
Legea nr.51/1995.

**SUBIECȚII DE DREPT ÎN BENEFICIUL
CĂRORA SE EXERCITĂ ACTIVITATEA
PROFESIONALĂ**

Statul, instituțiile, autoritățile publice,
persoanele juridice de drept public și de
drept privat.
Temei juridic: art.1 din Legea 514/2003

Incidente sunt considerentele deciziei Curții Constituționale nr.300 din 6 iulie 2004 (M. Of. nr.734/13.08.2004): „...**profesia de consilier juridic este o profesie distinctă**, care are ca obiect apărarea drepturilor și intereselor juridice ale statului, autorităților publice centrale și locale, ale instituțiilor publice și de interes public, precum și ale persoanelor juridice de drept privat ... aceste particularități determină caracterul distinct al profesiei de consilier juridic atât față de celelalte profesii, meserii sau ocupații ce cad sub incidența Codului muncii, cât și față de alte profesii juridice reglementate de alte legi speciale...”

Conform art. 3 (2) din Legea nr.51/1995, întrucât legea specială (nr.514/2003) prevede altfel, avocatul nu poate exercita activitățile de asistență și reprezentare juridică pentru subiecții de drept ce constituie **obiectul** activității specifice profesiei de consilier juridic decât după angajarea acestora în urma unor licitații publice, subiecții de drept precizați neavând posibilitatea legală de a-și „alege” avocați.

Conform art. 6¹ din Legea nr.51/1995, republicată, avocații pot exercita și activități specifice profesiei de consilier juridic și în temeiul convențiilor de colaborare cu aceștia, această dispoziție constituind o normă derogatorie de la Legea specială nr.514/2003.

În ceea ce privește asistența juridică a persoanelor fizice – această activitate constituie monopolul legal al profesiei de avocat.

Activitățile de consultanță juridică și redactare de acte juridice atât pentru persoane fizice cât și pentru persoane juridice putând fi exercitate de ambele profesii.

Avizarea și contrasemnarea actelor juridice ale instituțiilor statului, autorităților publice și ale persoanelor de drept public sau privat reprezintă monopolul legal profesional al profesiei de consilier juridic.

**NORME DE PROTECȚIE A PROFESIEI DE
AVOCAT**

Temei juridic: art.4, 10, 13, 14, 25, 33 – 37, 37¹, 44 (2), 82 (1), (2) din Legea nr.51/1995.

**NORME DE PROTECȚIE A PROFESIEI DE
CONSILIER JURIDIC**

Temei juridic: art. 23 din legea nr.514/2003, art. 82 (3) din Legea nr.51/1995, republicată, în temeiul căroră sunt aplicabile profesiei de consilier juridic prevederile din art.4, 10, 13, 14, 25, 33 – 37, 37¹, 44 (2), 82 (1), (2) din Legea nr.51/1995.

Din coroborarea acestor temeuri de drept rezultă cu certitudine că normele de protecție a profesiei de avocat sunt și norme de protecție a profesiei de consilier juridic, neputând fi invocate de nici una din cele două profesii una împotriva alteia ca temeuri a răspunderilor penale, civile și administrative în exercitarea activităților profesionale specifice.

CONCLUZII:

Legea nr.514/2003 – lege cadru de organizare și exercitare a profesiei de consilier juridic își are substanța în ceea ce privește reglementarea problematicii generale a profesiei de consilier juridic (primirea în profesie, dobândirea calității profesionale, stagiul, deontologia profesională, evidențele corpului profesional, protecția profesiei) în Legea și Statutul profesiei de avocat, la care normele imperative din Legea nr. 514/2003 (art.12, art. 14, art.21 și art.23) fac trimitere, fiind obligatorii în organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic sub forma unui corp profesional unitar.

Legea nr.51/1995 și Statutul profesiei de avocat reprezintă, în voința legiuitorului român, pentru profesia de consilier juridic norma de drept generală, Legea nr.514/2003 nefiind altceva decât o lege specială de organizare a unei profesii juridice de apărători în condițiile și parametrii profesiei libere, independente și cu organizare autonomă, profesia de avocat - din familia căreia profesia de consilier juridic face parte în mod intrinsec.

Prin norma imperativă art.25 alin.2 din Legea nr.514/2003, legiuitorul a dispus încetarea activității asociațiilor profesionale existente ale jurisperșilor și consilierilor juridici (respectiv Asociațiile Județene ale jurisperșilor și implicit Direcția pentru jurisperși din cadrul ministerului justiției) pe data intrării în vigoare a legii, respectiv 08.12.2003.

Prin norma imperativă art.25 alin.2 din Legea nr.514/2003, legiuitorul a dispus înființarea noilor asociații profesionale ale consilierilor juridici în mod obligatoriu într-un termen de decădere de 90 de zile, respectiv până la data de 08.03.2004.

Legiuitorul a impus acest termen de decădere în scopul organizării unui organ reprezentativ unic al profesiei de consilier juridic, partener de dialog social cu structurile administrative și de putere ale statului.

Astfel, în acest interval: 08.12.2003-08.03.2004 s-au înființat în fiecare județ colegiile consilierilor juridici - persoane juridice ca organisme profesionale în care pot să se înscrie toți consilierii juridici din județul respectiv.

În același interval de timp, s-a înființat, prin asocierea colegiilor județene ale consilierilor juridici, organizația profesională reprezentativă la nivel național: Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din România (UCCJR, în prezent OCJR).

La data de 06.03.2004, Congresul extraordinar al colegiilor consilierilor juridici a adoptat statutul profesiei de consilier juridic - act normativ de punere în aplicare a Legii nr.514/2003 rap. la Legea nr.51/1995, publicat în M. Of. al României, partea I, nr.684/29.07.2004, act normativ care de peste 20 de ani girează organizarea și exercitarea unitară a profesiei de consilier juridic printr-un corp profesional autonom.

Asociațiile consilierilor juridici înființate după data de 08.03.2004, pe ramuri / domenii de activitate potrivit intereselor profesionale sunt legitime doar în scopul apărării și promovării intereselor profesionale (art.5 din lege) specifice ramurilor și diverselor domenii de activitate, nu și pentru organizarea și exercitarea unitară a profesiei de consilier juridic.

Din cele expuse rezultă cu certitudine că încă de la începuturile existenței sale, consilierul juridic **a făcut parte dintr-un corp profesional**: inițial, în cadrul colegiilor de avocați - avocat jurisconsult, ulterior, în cadrul asociațiilor județene ale jurisconsultilor, diriguite la nivel național de o direcție din cadrul ministerului de justiție.

Fiind o „specie” distinctă a profesiei de avocat, în mod logic și firesc, legiuitorul a dispus organizarea distinctă a profesiei de consilier juridic, în mod asemănător profesiei de avocat, deci, într-un corp profesional cu organizare liberă, autonomă, în afara oricărei autorități publice, profesie exercitată integrat în sistemul de justiție român.

Este de neconceput punctul de vedere al Procurorului general al P.I.C.C.J. precum că obținerea titlului profesional de consilier juridic ar putea fi dobândit, **de exemplu**, prin încheierea unui contract de muncă de un absolvent al unei facultăți de drept cu administratorul unui butique, **care să-i stabilească condițiile de stagiu și de definitivat în mod identic profesiei de avocat (art.12 alin.1, alin.2 și alin.3 din Legea nr.514/2003) și nu de un corp profesional unitar, organizat în mod liber, autonom.**

În concluzie, vă solicit să respingeți sesizarea Procurorului general al P.I.C.C.J. și să stabiliți că profesia de consilier juridic - **profesie reglementată** - se exercită numai de către membrii înscriși în corpul profesional al consilierilor juridici - UCCJR/OCJR, conform Legii nr.514/2003 și conform Statutului profesiei de consilier juridic publicat în M.Of. al României, partea I, nr.684/29.07.2004 - **act normativ** de punere în aplicare a Legii nr.514/2003 rap. la Legea nr.51/1995.

Anexez:

-Decretul nr.143/25.04.1955

-Adresa nr.39/11.04.2004 a Camerei Deputaților, vizând constituirea corpului profesional al consilierilor juridici - colegii teritoriale și organizația reprezentativă UCCJR

-Adresa nr.51/541/15.07.2004 a Camerei Deputaților, de aprobare a publicării statutului profesiei de consilier juridic în M. Of al României, Partea I.

07.04.2024

Av. Dorin Andronic

